

§ 11 Miljøgodkendelse af Slagtesvinebruget Hoedvej 44

**Hoedvej 44
8444 Balle**

Miljøgodkendelse af husdyrbrug i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006.

Ejer- og driftsforhold:

Husdyrbrugets navn:	Hoedvej 44
Art:	Slagtesvinebrug
CVR nr.:	19853675
Matr. nr.:	Homå By, Homå 52a
Ejer af husdyrbruget:	Niels Høj Rasmussen
E-mail:	hoejgaard-44@dlgtele.dk
Driftsansvarlig:	Peter Koustrup
Godkendelsesparagraf:	11 stk. 2
Tilsynsmyndighed:	Norrdjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen offentliggøres uge 1, 2018.

Klagefristen udløber den 7. februar 2018.

Søgsmålsfristen udløber den 3. juli 2018.

Godkendelsen skal revurderes mindst hvert 10. år og første gang efter 8 års forløb.

Ansøgningen til godkendelsen er modtaget den 27. juli 2017.

Høring fra den 5. december 2017 til den 27. december 2017.

Dato: 3. januar 2018

J.nr.: 17/14556

Skema nr.: 95915

Reference: Jakob Sølvhøj Roelsgaard

Telefon: 89 59 40 16

E-mail: jasr@norrdjurs.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Læsevejledning

1. Godkendelse	5
1.1. Godkendelsespligt	5
1.2. Godkendelsens omfang	6
1.2.1. Ophør	6
1.3. Offentlighed, høring og klage	6
1.3.1. Offentliggørelse.....	6
1.3.2. Offentlighed og høringer	7
1.4. Ikke teknisk resumé	7
1.4.1. Kort beskrivelse af det ansøgte	7
1.4.2. Ansøgning, tilsyn og revurdering	8
1.4.3. Miljøforhold	8
1.5. Alternativer	9
1.6. BAT for den ansøgte produktion	9
2. Anlægget	10
2.1. Dyrehold og management	10
2.1.1. Management.....	10
2.1.2. Dyrehold.....	10
2.2. Lokalisering	12
2.2.1. Faste afstandskrav	13
2.2.2. Landskab og planforhold.....	13
2.3. Energi- og vandforbrug	13
2.4. Gener	13
2.4.1. Lugt	13
2.4.2. Støj	14
2.4.3. Lys.....	15
2.4.4. Fluer og skadedyr	16
2.4.5. Støv	16
2.4.6. Transport	16
2.5. Forurening	16
2.5.1. Restvand m.v.....	16
2.5.2. Opbevaring, husdyrgødning og foder.....	17
2.5.3. Affald og kemikalier	18
2.5.4. Ammoniaktab.....	18
2.5.5. Påvirkning af natur	19
3. Arealer	21
4. Øvrige miljøforhold	22
4.1. Bilag IV-arter	22
4.2. Bedste tilgængelige teknik/rener teknologi/optimering	22
5. Egenkontrol	23
6. Liste over sagens bilag	24

LÆSEVEJLEDNING

I miljøgodkendelsen er rammerne for den godkendte produktion beskrevet.

Første kapitel beskriver de generelle forhold omkring ansøgningen og ejendommen. I første kapitel er der også et ikke teknisk resumé, som beskriver udvidelsen og hvordan omgivelserne påvirkes af det ansøgte.

Andet kapitel beskriver forhold omkring anlægget, og arealdelen er samlet i kapitel tre.

For at sikre at produktionen kan foregå, uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt, er miljøpåvirkningerne vurderet, og hvor det er nødvendigt, er der stillet vilkår. Vurderingerne og vilkårene er samlet i tabeller som nedenstående, så det er let at finde de vilkår, der skal overholdes.

VILKÅR	MILJØVURDERING

Hvis der er stillet vilkår, står tabellen med vilkår og miljøvurdering sidst i afsnittet efter den generelle tekst m.v.

I fjerde kapitel findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder om hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt.

Femte kapitel omhandler eventuel egenkontrol.

Oversigt over bilag findes i afsnit 6.

Klagevejledning findes i bilag 3

1. GODKENDELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed husdyrbruget på Hoedvej 44, 8444 Balle.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hoedvej 44, 8444 Balle. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 29840, og ejendommen drives som en del af bedriften med CVR nr. 19853675.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006 med ændringer.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr 865 af 23/06/2017

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse og afledningstilladelse til regnvand og sanitært spildevand.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelses datoen.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<ol style="list-style-type: none">1. Godkendelsen må udnyttes, når den er offentliggjort.2. Alle vilkår til godkendelsen skal efterleves, så snart udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.3. Scenarie 1 og 2 må først benyttes, når der er etableret overdækning på gyllebeholderen.	Krav til ibrugtagning sikrer, at det beregnede BAT-krav til emission også overholdes, hvis godkendelsen kun udnyttes delvist.

1.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en udvidelse af det godkendte dyrehold i eksisterende stalde. Udvidelsen af dyreholdet er godkendelsespligtigt. Projektet skal godkendes efter § 11 stk. 2 i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før kommunen har haft lejlighed til at vurdere om ændringen kræver en tilladelse eller godkendelse.

Efterfølgende ændringer i produktionen skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Ændringer i dyrehold eller andre forhold, som er omfattet af godkendelsen, må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i en ny godkendelse.

Eventuelt ejerskifte/bortforpagtninger skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

1.2. GODKENDELSENS OMFANG

Da husdyrbruget ikke tidligere er godkendt efter husdyrbrugsloven, skal hele anlægget godkendes efter § 11 i husdyrbrugsloven.

Produktionsanlæg på øvrige ejendomme, der drives under bedriftens CVR nummer, er ikke omfattet af godkendelsen.

1.2.1. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

VILKÅR	MILJØVURDERING
4. Alle staldanlæg og anlæg til opbevaring af husdyrgødning og ensilage skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.	Tømning og rengøring af anlæg sikrer, at der ikke opstår lugtgener, og risikoen for forurening minimeres. Såfremt gyllebeholderen ikke længere skal anvendes eller den lovpligtige beholderkontrolordning ikke er gennemført, skal gyllebeholderen gøres uanvendelig til opbevaring af husdyrgødning.

1.3. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

1.3.1. OFFENTLIGGØRELSE

Godkendelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 3. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet og for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- **Naboer og berørte parter**
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorrdjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds teamleder for Natur- og Miljøteam Aarhus og Djursland Arne Bager, Hougårdsvej 23, 8220 Brabrand: kabager@mail.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk

- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norrdjurs@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

1.3.2. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelse har der været gennemført en nabohearing, for at naboer og andre interessenter har haft mulighed for at kommentere og bidrage til de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen.

Naboer beliggende inden for konsekvensradiusen har haft et udkast til afgørelsen i høring i tre uger.

I høringsperioden er der ikke indkommet nogen bemærkninger

1.4. IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om miljøgodkendelse efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Hoedvej 44, 8444 Balle.

1.4.1. KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Niels Høj Rasmussen ansøger om miljøgodkendelse efter lovens § 11 til udvidelse af dyreholdet på adressen Hoedvej 44, 8444 Balle, Norddjurs Kommune. Oversigtskort se bilag 1.

Ved denne godkendelse ønsker Niels Høj Rasmussen at tilpasse slagtesvineproduktionen til anden effektivitet og ind- og afgangsvægt.

Da stalden i fremtiden skal udlejes er der regnet på i alt 4 scenarier, som skal gøre det muligt for en lejer, at vælge hvilken produktion han/hun vil have.

Ændringen af dyreholdet medfører ikke renovering af eksisterende stalde, i to af scenarierne forsynes den eksisterende gyllebeholder dog med overdækning.

På ejendommen er der i dag en svineproduktion på 6300 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 150 DE. Der ønskes en produktion af slagtesvin på 5700 slagtesvin (30/40-110 kg) svarende til 155,95 DE (ved 30-110 kg)/144,92 DE (ved 40-110 kg).

Grunden til at en nedgang i producerede svin medfører godkendelsespligt er, at det efter ændringen ønskes at benytte en ny teknologi til nedbringelse af ammoniakudledningen, således at der i stedet for luftrensning benyttes foderkorrektion/overdækning af gyllebeholder

Nærmeste enkelte bolig ligger ca. 160 meter sydvest for staldanlægget (lugtcentrum). Nærmeste samlede bebyggelse er ved Glatvedvej 8, der ligger ca. 900 sydøst for anlægget og nærmeste byzone er Glatved, der ligger ca. 1,4 km sydvest for anlægget.

Oversigtskort se bilag 1.

Situationsplan se bilag 2.

Som følge af staldsystemet produceres der i dag gylle på ejendommen. Dette vil også være gældende i ansøgt drift. I ansøgt drift vil gyllen fortsat blive opbevaret i ejendommens gyllebeholder.

1.4.2. ANSØGNING, TILSYN OG REVURDERING

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 27. juli 2017. Ansøgningen er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, der er et elektronisk ansøgningssystem, som beregner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det dyrehold, m.v., der indtastes. Beregningerne ligger sammen med kommunens vurderinger til grund for miljøgodkendelsen. Hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Derudover skal en godkendelse revurderes regelmæssigt, så ny og bedre teknik tages i anvendelse. Første revurdering er efter 8 år.

1.4.3. MILJØFORHOLD

Efterfølgende beskrives effekten af de ændringer, som godkendes med denne miljøgodkendelse. Ved alle de forskellige påvirkninger af anlægget; lugt, ammoniak mm. er der regnet med de scenarie der har den største indvirkning, det valgt scenarie kan således godt have en mindre effekt på et eller flere af punkterne end beskrevet herunder, men ikke værre.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder alle krav til lugt, da den faktiske afstand til naboer er væsentlig længere end geneafstanden til de forskellige kategorier af bebyggelse.

Ammoniakbelastning og særligt værdifuld natur

Den ansøgte produktion opfylder de generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen.

Ved udvidelsen mindskes ammoniakemissionen med 281 kg til 1725 kg N pr. år.

En øget emission medfører en risiko for, at der afsættes mere ammoniak på de omkringliggende naturområder. En øget deposition af ammoniak kan medføre tilgroning og at de følsomme plantearter forsvinder. Afhængig af naturområdets type og værdi har Miljøstyrelsen fastlagt værdier for den belastning, der forventes at kunne accepteres over tid, uden at naturkvaliteten forringes.

Det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en hede der ligger ca. 340 m øst for anlægget. Totalemmissionen hertil er 1 kg N/ha hvilket svarer til den maksimalt acceptable belastning af dette område.

For de øvrige ammoniakfølsomme naturområder ligger belastningen langt under de værdier, Miljøstyrelsen har fastlagt.

Andre miljøpåvirkninger

Udvidelsen sker i eksisterende anlæg og der bygges ikke nye gyllebeholdere eller andre anlæg. Dog vil der i 2 scenarier komme overdækning på gyllebeholderen, men da gyllebeholderen er placeret borte fra vejen og bag store læghegn vurderes dette kom at medføre en minimal landskabelig påvirkning ved udvidelsen. Der vil ske en mindre forøgelse af trafikken til og fra ejendommen, primært i form af øget kørsel med gylle. Der er gode til- og frakørselsforhold og det er derfor vurderet, at der ikke vil være væsentlige gener fra trafik. Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer betyder, at der ikke vil være støv- eller støjgener for naboerne og niveauet vil ikke blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Samlet er det vurderet, at udvidelsen kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne og for miljøet.

1.5. ALTERNATIVER

Der er beskrevet 4 alternative udvidelsesvarianter. Scenarierne adskiller sig alene ved graden af foderkorrektion, og ved om hvorvidt gyllebeholderen skal overdækkes:

1. 5.700 sl svin 40-110 kg, overdækket gyllebeholder, 4,79 g P pr FE og 2,83 FE pr kg tilvækst (skema 95.915)
2. 5.700 sl svin 30-110 kg, overdækket gyllebeholder, 2,70 FE pr kg tilvækst, 4,65 g P pr FE (skema 101.506)
3. 5.700 sl svin fra 40-110 kg, 2,80 FE pr kg tilvækst (norm P) (skema 101.507)
4. 5.700 sl svin 30-110 kg, 2,65 FE pr kg tilvækst, 4,74 g P pr FE (skema 101.510)

1.6. BAT FOR DEN ANSØGTE PRODUKTION

Ved udvidelse og ændring af husdyrhold stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourcudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT skal den ud over at sikre en lav miljøbelastning være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingsevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold. Kravet til anvendelse af BAT skal i stedet ses som en ”branchenorm”.

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

For den konkrete ansøgning vurderes kravet til anvendelse af BAT at være opfyldt ved følgende tiltag:

- Management: Deltagelse i kurser og ERFA-grupper for at sikre et højt fagligt niveau i driften, samt udarbejdelse af beredskabsplaner, så uheld og uforudsete hændelser kan håndteres forsvarligt.
- Foder: Anvendelse af foderplaner med efterfølgende opfølgning og nedsættelse af protein og fosfor pr FE.
- Ammoniakfordampning: Ud fra de vejledende BAT-krav til ammoniakfordampning er der beregnet et emissionskrav på 2009 kg ammoniak-N.
- Fosfor: Ud fra de vejledende BAT-krav til fosfor må gyllen indeholde 22,3 kg P/DE ab lager, svarende til 3232 kg
- Anlæg skal gennemgås for energieffektivitet og forbrug af vand/el skal registreres
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning: Kravet til BAT er overholdt ved at efterleve gældende regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning, herunder at beholdere som minimum skal være overdækket med naturligt flydelag og at gylle skal udbringes med slanger.

I kapitel 2 og 3 er der opstillet vilkår om anvendelse af BAT og bedriftens opfyldelse af kravene er vurderet i afsnit 4.2.

2. ANLÆGGET

Produktionen foregår i en eksisterende stald. Gyllen fra produktionen opbevares i eksisterende gyllebeholder på ejendommen på 3.000 m³. Placering af staldafsnittene kan ses på bilag 2.

VILKÅR	MILJØVURDERING
5. Scenarie 1 og 2 må ikke benyttes før der er etableret fast overdækning på gyllebeholderen.	

2.1. DYREHOLD OG MANAGEMENT

2.1.1. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandsskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
6. Et eksemplar af nærværende godkendelse samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.	Det påhviler ejeren, at medarbejderne er bekendt med indholdet i miljøgodkendelsen, samt at vilkårene efterleves.
7. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.	Vilkår om godt landmandsskab og god staldhygiejne skal sikre, at driften lever op til forudsætningerne for beregning af lugt m.v. Renholdelse sikrer, at lugt- og støvgener minimeres samt at ventilationsanlæg fungerer optimalt.
8. Beredskabsplanen skal altid være opdateret med beskrivelse af procedure i forbindelse med uheld.	Formålet med beredskabsplanen er, at der kan gribes hurtigt ind ved uheld, så forurening af miljøet kan undgås eller minimeres. Det er derfor afgørende, at den er opdateret med korrekte telefonnumre m.v.

2.1.2. DYREHOLD

Nuværende og godkendt dyrehold er anført i tabellerne herunder. Det godkendte dyrehold skal overholde de anførte værdier for vægt, stipladser, antal m.v.

Nuværende dyrehold

Dyrehold og staldtype for nuværende drift	Vægt kg	Antal producerede dyr	Stipladser	DE
Slagtesvin - Delvis fast gulv, 25-49 %	30 - 102	6300	1.575	150
Dyreenheder i alt				150

Godkendt dyrehold

Dyrehold og staldtype for nuværende drift	Vægt kg	Antal producerede dyr	Stipladser	DE
Slagtesvin - Delvis fast gulv, 25-49 %	30(40) - 110	5700	1575	156(144)
Dyreenheder i alt				156(144)

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>9. Tilladt dyrehold fremgår af tabellen herover. Ændres beregningen af DE, er det det anførte dyrehold, der er gældende.</p> <p>10. Det angivne antal stipladser for hvert staldfsnit angiver det maksimalt tilladte antal dyr til enhver tid.</p> <p>Foderkorrektion/ydelse</p> <p>11. Der skal udarbejdes foderplaner, som følges op af effektivitetskontroller. Planer og kontroller skal udarbejdes for hvert kvartal.</p> <p>Afhængigt af valgt scenarie</p> <p>Scenarie 1:</p> <p>12. Der må højst fodres med 4,79 gram total fosfor pr. FE.</p> <p>13. Der må højst fodres med 2,83 FE pr. kg tilvækst.</p>	<p>Godkendelsen er givet på baggrund af det anførte antal dyr og vægtintervaller. Derfor er den lovlige produktion altid det anførte dyrehold. Det tilladte antal DE vil derfor blive ændret, hvis beregningen af DE ændres.</p> <p>Stipladserne anvendes til beregning af lugtgæner. Hvis der er flere dyr i staldene end det anførte antal stipladser, er lugtberegningen ikke retvisende.</p> <p>Vilkår, om at der skal udarbejdes foderplaner sikrer, at der er fokus på optimering af fodring. Vilkåret er samtidig med til at opfylde BAT-kravet om management.</p> <p>Vilkår til foderkorrektion er stillet, fordi foder-</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING										
<p>14. Der må højst produceres 2,549 kg N ab dyr pr produceret dyr.</p> <p>Scenarie 2:</p> <p>15. Der må højst fodres med 4,65 gram total fosfor pr. FE.</p> <p>16. Der må højst fodres med 2,70 FE pr. kg tilvækst.</p> <p>17. Der må højst produceres 2,67 kg N ab dyr pr produceret dyr</p> <p>Scenarie 3:</p> <p>18. Der må højst fodres med 2,80 FE pr. kg tilvækst.</p> <p>19. Der må højst produceres 2,50 kg N ab dyr pr produceret dyr.</p> <p>Scenarie 4:</p> <p>20. Der må højst fodres med 4,74 gram total fosfor pr. FE.</p> <p>21. Der må højst fodres med 2,65 FE pr. kg tilvækst.</p> <p>22. Der må højst produceres 2,578 kg N ab dyr pr produceret dyr.</p>	<p>korrektion er anvendt for at opfylde krav til BAT for fosfor.</p> <p>Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.</p> <p>Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Ansøger skal således acceptere, at samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til disse krav.</p> <p>Den produktion af N ab dyr som svarer til de fastsatte fordingsvilkår bergnes således</p> <p>$\text{Kg N pr slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}))$</p>										
<p><u>3.2.3 Ammoniakreducerende tiltag</u></p> <p>8. For at reducere ammoniakfordampningen må der maksimalt produceres 22.957 kg N ab dyr pr. år for slagtesvin.</p> <p>Ved beregning af vilkår for maksimalt kg N ab dyr fra anlægget anvendes følgende ligninger (ligninger anvendt fra og med 2007/08 normaltal for husdyrgødning):</p> <p>$\text{Kg N pr slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}))$</p> <p>Med følgende variable:</p>											
<table border="1" data-bbox="199 1512 646 1635"> <thead> <tr> <th></th> <th>Skema 85251</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Afgangsvægt, levende vægt, kg</td> <td>115</td> </tr> <tr> <td>Indgangsvægt, kg</td> <td>26,45</td> </tr> <tr> <td>Råprotein, g/FEsv</td> <td>141,6</td> </tr> <tr> <td>Fodereffektivitet, FEsv/ kg tilvækst</td> <td>2,86</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ved opgørelsen er ansøger fritstillet med hensyn til at ændre på de nævnte variable, så længe den totale ikke produktion af N ab dyr jf. ovenstående ikke overskrides.</p>		Skema 85251	Afgangsvægt, levende vægt, kg	115	Indgangsvægt, kg	26,45	Råprotein, g/FEsv	141,6	Fodereffektivitet, FEsv/ kg tilvækst	2,86	
	Skema 85251										
Afgangsvægt, levende vægt, kg	115										
Indgangsvægt, kg	26,45										
Råprotein, g/FEsv	141,6										
Fodereffektivitet, FEsv/ kg tilvækst	2,86										

2.2. LOKALISERING

Ejendommen ligger i Trustrup Morænelandskab som er et relativt fladt bundmorenelandskab. Ejendommen ligger langt fra naboejendomme og omgivet at beplantning. Det eksisterende anlæg virker ikke dominerende i landskabet.

2.2.1. FASTE AFSTANDSKRAV

De eksisterende anlæg overholder gældende afstandskrav til skel, vandløb m.v.

2.2.2. LANDSKAB OG PLANFORHOLD

Anlægget ligger i landzonen. Området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugsinteresser skal vægtes højt i planlægningen.

Der etableres ikke nye anlæg i forbindelse med udvidelsen i to af scenarierne, hvorved den landskabelige påvirkning ændres ikke ved udvidelsen. I de to scenarier hvor gyllebeholderen overdækkes vurderes der ikke at være stor landskabelig påvirkning idet gyllebeholderen ligger tilbagetrukket fra vejen og er omgivet af levende hegn.

Der er ikke stillet vilkår til lokalisering.

2.3. ENERGI- OG VANDFORBRUG

På ejendommen anvendes energi primært til belysning og varme i stalde til ventilation og pumper og ved foderfremstilling. Derudover kommer energi til traktorkørsel.

Det er vanskeligt at beregne et "norm" forbrug, da energiforbrug variere meget afhængig af lokale forhold. En vigtig forudsætning for at kunne optimere energi og vandforbrug er at forbruget er kendt og at installationer mv. optimeres mht. energiforbrug. Derfor stilles der vilkår til at forbruget kan måles og at der udarbejdes en energirapport så mulige energibesparelser bliver synlige.

VILKÅR	MILJØVURDERING
23. Senest 6 måneder efter at denne godkendelse er taget i brug, skal der foretages et energitjek på ejendommen af en professionel energikonsulent. Der skal udarbejdes en rapport med energisparetiltag og forventet tilbagebetalingstid.	Et energitjek giver overblik over mulige energibesparelser og deres tilbagebetalingstid. Registrering af el- og vandforbrug er en forudsætning for at kunne optimere forbruget.
24. Der skal være monteret målere, som registrerer el- og vandforbruget.	Energi- og vandforbrug varierer betydeligt afhængig af staldsystem m.v. Det er derfor ikke muligt at fastsætte realistiske vilkår til forbrug.

2.4. GENER

Under de efterfølgende punkter beskrives forskellige kilder til gener fra husdyrbrug og hvad der skal gøres for at undgå, at driften medfører væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes en geneafstande, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtemissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Områdetype	Lovens krav om minimumsafstand (geneafstand) i meter		Den vægtede gennemsnitsafstand i meter
	Nudrift	Ansøgt drift	
Byzone/sommerhusområde	420 m	395 m	ca. 1400 m
Samlet bebyggelse	244 m	228 m	ca. 854 m
Enkeltbolig	133 m	125 m	ca. 145 m

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningssystem. Geneafstanden er korrigeret i forhold til andre husdyrbrug, vindretning m.v. afstanden til nærmeste enkelt nabo er kun lidt større end geneafstanden, derfor er der beregnet korrigeret geneafstand.

Alle krav til lugt er overholdt.

VILKÅR	MILJØVURDERING
25. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde de godkendte antal stipladser og vægtfordeling.	Lugten beregnes ud fra den samlede vægt af grisene i de enkelte staldafsnit. Antallet af dyr beregnes ud fra stipladser og vægten beregnes som et gennemsnit af ind- og udgangsvægt. Derfor skal de anførte værdier under punkt 2.1 overholdes, for at lugtberegningerne er retvisende.

2.4.2. STØJ

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor ejendommens område i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			

Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time
-----------	-------------------	----------	---------------------

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>26. Driften skal overholde de støjgrænser, der er beskrevet i tabellen ovenfor.</p> <p>27. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i punkt 2.4.2 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift. Dokumentation skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til målingerne.</p> <p>28. Dokumentationen for måling af støjniveau skal udføres efter en af nedenstående metoder:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. - beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, eller b. - måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997. <p>29. Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".</p> <p>30. Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra støjvejledningen nr. 5/1984 eller orientering nr. 9/1997.</p>	<p>De anførte værdier for støj er de generelle værdier, som også anvendes for industri og andre typer virksomhed. Støjgrænserne sikrer, at naboer ikke påvirkes væsentligt.</p> <p>Dokumentation kan forlanges ved begrundet mistanke, dog højst en gang om året.</p>

2.4.3. LYS

Lyspåvirkning fra en ejendom kan være til gene for omgivelserne. Fra det konkrete anlæg er lyspåvirkningen fra staldene begrænsede på grund af staldenes udformning og den omgivende beplantning.

VILKÅR	MILJØVURDERING
31. Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsescensor eller automatisk	Ved at begrænse brugen af udendørslys til de perioder, hvor der arbejdes, minimeres eventu-

VILKÅR	MILJØVURDERING
sluk-teknik. Udendørs lyskilder skal endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.	elle gener for omgivelserne.

2.4.4. FLUER OG SKADEDYR

På grund af anlæggets placering langt fra naboer er der ikke særlige forhold, der gør sig gældende for at sikre naboer mod gener fra fluer m.v. Det skal dog altid sikres, at skadedyr bekæmpes.

VILKÅR	MILJØVURDERING
32. Der skal til enhver tid foretages effektiv rottebekæmpelse. 33. Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.	Bekæmpelse af skadedyr skal sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og sikre, at naboer ikke udsættes for unødige gener.

2.4.5. STØV

Der forventes ingen støvgener fra husdyrproduktionen. Dels er der ingen processer, der giver væsentligt støv og dels er der langt til naboer.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til støv.

2.4.6. TRANSPORT

Der er gode oversigtsforhold og begrænset trafik ved udkørsel fra ejendommen. Trafikken til og fra ejendommen forventes derfor ikke at give problemer. Trafik på privat fællesvej og offentlig vej reguleres af færdselsloven.

VILKÅR	MILJØVURDERING
34. Transport af gylle på offentlig vej og privat fællesvej må ikke give anledning til spild. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.	Gyllespild skal fjernes for at minimere gener for naboer og for at undgå forurening. Tilsvarende skal veje rengøres, hvis kørsel til og fra marker medføre, at der spildes jord på vejen.

2.5. FORURENING

I de efterfølgende punkter beskrives forureningskilderne fra anlægget og de foranstaltninger der skal sikre, at miljøet ikke påvirkes væsentligt.

2.5.1. RESTVAND M.V.

Punktet omfatter håndtering af vand fra vask af foderrekvisitter, køretøjer til transport af dyr eller husdyrgødning øvrige maskiner m.v.

VILKÅR	MILJØVURDERING
--------	----------------

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>35. Vand fra vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller rester af bekæmpelsesmidler, skal foregå på tæt betonplads med afløb til opsamlingsbeholder.</p> <p>36. Der skal indhentes særskilt tilladelse, hvis tagvand ønskes afledt til dræn og vandløb.</p>	<p>Sanitært spildevand må ikke udbringes ubehandlet på marker af hensyn til smitterisiko. Derfor må sanitært spildevand ikke blandes med husdyrgødning, men skal i stedet ledes til godkendt anlæg.</p> <p>Restvand kan indeholde betydelige mængder organisk stof. Ledes restvand direkte til vandløb eller lignende, medfører det et stort iltforbrug og forringelse af vandløbskvaliteten. Vand fra vask af stalde der kan indeholde rester af foder og gødning skal derfor behandles som flydende husdyrgødning og skal tilledes opsamlingsbeholder.</p> <p>Vandløb kan blive påvirket negativt ved store mængder vand fra tage og befæstede arealer. Derfor skal udledningen vurderes og godkendes på forhånd, så negative effekter kan undgås.</p> <p>Kommunen kontrollere ikke regler vedrørende vask af marksprøjte.</p>

2.5.2. OPBEVARING, HUSDYRGØDNING OG FODER

Der produceres kun gylle ved produktionen og der er ikke udendørs oplag af foder. Gødningen opbevares i den eksisterende beholdere. Jf. den indsendte kapacitetserklæring er der en årlig produktion på ca. 2659 m³ og en opbevaringskapacitet på 3000 m³. Kapaciteten svarer til over 12 måneder. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er derved opfyldt.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>37. Ved scenarie 3 og 4 skal det aktivt sikres, at flydelaget er dannet efter 1-2 uger efter omrøring, tømning eller lignende.</p> <p>38. Ved scenarie 1 og 2 skal åbningerne i den faste overdækning være lukket undtagen ved flytning, omrøring samt udkørsel af gylle.</p> <p>39. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.</p> <p>40. Gyllen må ikke læsses med fastmonteret pumpe på beholderen eller med traktorpumpe</p>	<p>Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare en produktion af gylle fra mindst 12 måneders tilførsel.</p> <p>Hvis gyllen skal læsses med fast pumpe eller traktorpumpe, skal der forinden ansøges om etablering af en betonplads med opsamling.</p> <p>Opbevaringsanlægget skal leve op til BAT-standard. Det vil sige, at der skal etableres fast overdækning / flydelag, samt følge den lovpligtige beholderkontrol. Beholderen skal desuden tømmes og efterses for utætheder en gang pr. år.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING

2.5.3. AFFALD OG KEMIKALIER

For at minimere risiko for forurening fra affald og sikre bedst mulig genanvendelse skal affald håndteres efter de gældende retningslinier fra Reno Djurs.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>Kemikalier m.v.</p> <p>41. Opbevaring af diesel i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendt tank, som står overdækket på fast og tør bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.</p> <p>42. Medicin og bekæmpelsesmidler på ejendommen skal opbevares uden mulighed for afledning af spild til kloak, dræn eller jord.</p> <p>Affald</p> <p>43. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.</p> <p>44. Eventuelt farligt affald (f.eks. spildolie og kemikalieaffald) skal opbevares under tag, på tæt gulv og uden mulighed for afledning til kloak eller dræn. Der skal være en opkant omkring opbevaringspladsen, så spild fra den største beholder, der anvendes, kan tilbageholdes af opkanten.</p> <p>45. Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p> <p>46. Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p>	<p>Vilkår om overdækning af dieseltank skal sikre, at der ikke sker en nedsivning fra eventuelt spild. Det gælder både ved uheld og ved løbende småspild ved tankning.</p> <p>Opbevaring af diesel/fyringsolie i nedgravet tank skal ligeledes ske i typegodkendt tank.</p> <p>Medicin og bekæmpelsesmidler skal opbevares, så der ikke er risiko for, at spild medfører en forurening af omgivelserne. Det er ejers ansvar, at de opbevarede midler er lovlige at opbevare.</p> <p>Vilkår til opbevaring skal sikre, at der ikke sker en forurening, før affaldet bortskaffes.</p> <p>Vilkår til sortering og bortskaffelse skal sikre, at affaldet bortskaffes forsvarligt og på en måde, som sikre bedst mulig genanvendelse.</p>

2.5.4. AMMONIAKTAB

Der vil altid være et ammoniaktab fra en husdyrproduktion. Ammoniakken (NH₃) fordampes fra husdyrgødningen og spredes med vinden. Problemet ved fordampningen er, at kvælstofet medfører en eutrofiering af naturområder, når det afsættes igen. Samtidig betyder fordampningen, at der er mindre kvælstof til rådighed for afgrøderne. De vilkår, der stilles for at begrænse ammoniakfordampningen, har to formål. De skal dels nedbringe baggrundsbe-

lastningen, så naturområderne generelt udsættes for mindre eutrofiering og dels skal nærtliggende naturområder beskyttes. Herunder beskrives tiltag til begrænsning af fordampningen. I næste afsnit beskrives påvirkningen af nærtliggende naturområder.

For at nedbringe den generelle belastning skal husdyrbruget overholde nogle generelle krav til ammoniakreduktion og dels opfylde krav til anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi til at reducere ammoniakemissionen. Det er op til den enkelte bedrift, hvordan emissionskravet opfyldes.

Den samlede emission for anlægget er beregnet til 1725 kg N/år

Emissionskrav		Opfyldelse af krav (-)manglende opfyldelse
Maksimal emission som opfylder det generelle krav	2410 kg N/år	970 kg N/år
Maksimal emission ud fra de vejledende BAT-krav	2009 kg N/år	284 kg N/år

Den ansøgte drift opfylder det generelle krav til ammoniakemission og BAT med de anførte tiltag til at begrænse emissionen.

Ammoniakemissionen er nedbragt ved overdækning af gyllebeholder og/eller foderkorrektio-
on og ved at staldene med delvis spaltegulv har en lav fordampning.

Vilkår til staldsystem, fodring m.v. er stillet under punkt 2.1 "Dyrehold og management". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.

2.5.5. PÅVIRKNING AF NATUR

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes. For at reglerne om merbelastning ikke kan omgås ved at gennemføre flere små udvidelser vurderes merbelastningen ud fra den nudrift der var gældende 8 år før denne godkendelse.

Oversigt over total og meremission fra anlægget:

Totalemission fra stald og lager	1725 kg N/år
Meremission fra stald og lager	-281 kg/år

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. I tabellen herunder er anført den højeste belastning for hver naturkategori. Hvis der er andre anlæg, som

ligger tæt på arealer i naturkategori 1, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation). Det er ikke tilfældet for denne ansøgning.

Oversigt over naturområder og påvirkning

Naturkategori	Afstand fra anlæg	Totalbelastning	Merbelastning	Krav til maksimal belastning
Kategori 1, ammoniakfølsom natur inden for Natura 2000	over 10 km	0,0 kg/ha		0,7 kg/ha
Kategori 2, særlige naturområder uden for Natura 2000	340 km	1,0 kg/ha		1 kg/ha
Kategori 3, natur, hede, mose og overdrev der ikke er kategori 1 eller 2	ca. 360 m		-0,1 kg/ha	1 kg/ha
Kategori 3, ammoniakfølsom skov	ca. 1600 m		0 kg/ha	1 kg/ha

For kategori 1 og -3-natur samt ammoniakfølsom skov ligger den beregnede deposition væsentligt under kravet til deposition. I forhold til depositionen til kategori-2 natur, holder den sig netop inden for grænsen til det tilladelige.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

3. AREALER

Ifølge § 10, stk. 10 i Lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love skal kommunalbestyrelsen i verserende sager, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, ikke fastsætte vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer.

4. ØVRIGE MILJØFORHOLD

4.1. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I tilknytning til det ansøgte projekt, er der ikke kendskab til bilag IV-arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke har negative konsekvenser for bilag IV-arter.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.

4.2. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

Der er her stillet vilkår som sikrer, at landbruget drives efter retningslinjerne for godt landmandsskab for at sikre godt management. Vilkår om foderplaner og effektivitetskontrol sikrer fokus på optimal udnyttelse af foder.

I redegørelsen for BAT findes i ansøgers bilag til ansøgning er der (jf. EU-kommissionens referencedokument (BREF)) redegjort for husdyrbrugets anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT) i forhold til godt landmandsskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ammoniakfordampningen ligger under det beregnede BAT niveau på 2006 kg. Hvorved BAT for ammoniak er overholdt.

BAT-kravet for fosfor for denne produktion er fastsat til 3232 Kg P/år, mængden af fosfor i gyllen er 3231 hvorved BATkravet er overholdt.

5. EGENKONTROL

Egenkontrol anvendes til at føre løbende kontrol af miljøforhold, som vanskeligt kan kontrolleres ved tilsyn. Eksempelvis skal der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere, hvis de ikke har fast overdækning. Logbogen dokumenterer, at der løbende er ført tilsyn med flydelaget og foretaget nødvendige tiltag til at sikre, at det er i orden.

Egenkontrol bygger i høj grad på tillid og derfor er det også en skærpende omstændighed, hvis vilkår til egenkontrol ikke efterleves.

VILKÅR	MILJØVURDERING
47. Der skal udarbejdes fodreplaner. Det totale indhold af råprotein og fosfor skal fremgå af planerne. 48. Der skal udarbejdes effektivitetskontroller. Kontrollerne skal kunne dokumentere foderforbrug.	Vilkår til foderplaner og effektivitetskontrol skal sikre, at vilkår til foderkorrektioner overholdes.

6. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1. Oversigtskort
- bilag 2. Situationsplan
- bilag 3. Klagevejledning

Øvrige sagsakter:

Bilag til ansøgning fra konsulent

Elektroniske ansøgningskemaer på husdyrgodkendelse.dk: Skema 95.915, skema 101.506, skema 101.507, skema 101.510.

Bilag 1

Bilag 2- situationsplan Hoedvej 44, 8444 Balle

Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.